

Konferencia Sacrum a príroda pod záštitou Ministerstva životného prostredia a podporou Prešovského samosprávneho kraja

Už od roku 1992 sa na Pápežskej univerzite v Krakove konajú sympóziá s názvom *Sacrum a príroda*. Ich cieľom je priblížiť človeku symbiózu medzi ním, stvorenstvom a Stvoriteľom. Gréckokatolícka teologická fakulta sa do príprav konferencie zapojila od roku 2009. Spoločné organizovanie podujatia je výsledkom dlhoročnej spolupráce medzi Gréckokatolíckou teologickou fakultou PU v Prešove (ďalej GTF PU) a Pápežskou univerzitou Jána Pavla II. v Krakove (ďalej UPJP II.)

V tomto roku sa konferencia realizovala v oblasti NP Poloniny. Po prvýkrát sa toto podujatie konalo pod záštitou Ministerstva životného prostredia a s finančnou pomocou Prešovského samosprávneho kraja. Vzhľadom na bohatý program podujatia GTF PU spolupracovala počas príprav i so Slovenským vodohospodárskym podnikom a mediálnymi partnermi: LOGOS TV, Televízia Lux, Rádio Lumen, Časopis Slovo a s Tlačovou kanceláriou Konferencie biskupov Slovenska. Program vedeckého podujatia sa konal už tradične počas dvoch dní. Dňa 24. septembra 2021 účastníkov podujatia privítal doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD., ako jeden z organizátorov podujatia, pričom odovzdal pozdravy a požehnanie veľkého kancelára GTF PU v Prešove, Mons. Dr.h.c. ThDr. Jána Babjaka SJ, PhD. Dekan fakulty Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. pozdravil účastníkov a vyjadril poďakovanie partnerom z UPJP II. v Krakove za dlhoročnú spoluprácu pri realizácii konferencie so zameraním na ochranu stvorenstva. Hlavný protagonista podujatia z partnerskej inštitúcie Ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski poďakoval za prípravu konferencie a predniesol príspevok, v ktorom predstavil prírodu ako miesto stretnutia sa s Bohom. Za katedru systematickej teológie vystúpil ďalší z organizátorov podujatia prof. ThDr. Marek Petro, PhD., ktorý v spolupráci so svojim doktorandom Mgr. Marekom Fatľom predstavili svoj výstup o integrálnej ekológii ako odpoveď pápeža Františka na environmentálnu krízu. Vedúci katedry sociológie rodiny na UPJP II. ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka rozprával o ochrane dôstojnosti človeka v kontexte ochrany prírodného prostredia. Medzi prednášajúcimi bol i rehoľný kňaz františkánskeho rádu o. dr hab. Marek Fiałkowski, prof. KUL (Katolícka univerzita v Lubline). Vo svojom výstupe sa zamerail na analýzu citátu encykliky Svätého Otca Františka „Počuť rovnako volanie zeme, ako aj krik chudobných“ (Laudato si', čl. 49). Za katedru filozofie a religionistiky svoju prednášku predniesol Dr.h.c. prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD. Zaoberal sa v nej dialogickým charakterom integrálnej ekológie. Ďalším prednášateľom bol ks. dr. Andrzej Kielian, špecializujúci sa na didaktiku náboženskej výchovy a katechetiku. Predstavil tzv. kozmickú

edukáciu v pedagogike M. Montessori, ktorá môže byť vhodným východiskom realizácie myšlienky integrálnej ekológie v školskom prostredí. Katedru aplikovanej edukológie reprezentoval doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. Zameral sa na úlohu jednotlivca a rodiny pri tvorbe ľudskej ekológie a spoločného dobra v komparácii náuky pápeža Františka a sv. Jána Pavla II. Ďalším hosťom bol františkán, o. dr hab. Jerzy Brusilo, ktorý v praktickej rovine hovoril o integrálnej ekológii každodenného života. Priblížil ekologické zdravie podľa encykliky pápeža Františka – *Laudato si'*. Dlhoročný pracovník v oblasti lesnej správy pri Arcibiskupskom úrade v Prešove Ing. Ján Pačesa poukázal na hospodárenie v lesoch v rámci ekologickej integrity. Duchovný správca psychiatrickej kliniky v Krakove predstavil činnosť a pôsobenie tejto inštitúcie prostredníctvom tvorby mestských záhrad (City garden), ktoré sú súčasťou duchovného dobrozdania človeka. Zástupca NP Poloniny RNDr. Jozef Štofík, PhD. v závere teoretickej časti konferencie predstavil Národný park Poloniny v slovách a obrazoch prostredníctvom pútavých fotografií. Popoludňajší program bol doplnený prehliadkou sninského kaštieľa, novopostavenému gréckokatolíckeho chrámu vo farnosti Snina – Brehy a rímskokatolíckym chrámom Božieho milosrdenstva a Povýšenia Svätého Kríža.

Počas druhého dňa – 25. septembra 2021 – pokračovala konferencia v teréne. Prvým z cieľov bolo zdolať prírodnú rezerváciu Gazdorán a zažiť krásny výhľad na okolie vodnej nádrže Starina. Súčasťou poznávania a hospodárenia s prírodnými zdrojmi bola náučná prehliadka vodného diela. Program pokračoval návštevou dreveného Gréckokatolíckeho chrámu prenesenia ostatkov sv. Mikuláša (1720) v Ruskej Bystrej. Od roku 2008 je tento chrám zapísaný v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Poslednou zastávkou bol výstup na Morské oko, v minulosti nazývané Veľké Vihorlatské jazero, ktoré je najväčšie jazero vo Vihorlatských vrchoch a tretie najväčšie prírodné jazero na Slovensku po Štrbskom plese a Veľkom Hincovom plese vo Vysokých Tatrách. Táto záverečná časť konferencie sa niesla v duchu príprav ďalšieho z podujatí s názvom Sacrum a príroda, ktoré sa bude realizovať znova v Poľsku.

Text: doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD., prodekan GTF PU v Prešove

Foto: Teresa Wolnicka-Ogiegło z Krakova